כוכבים והמרחן עומד בחלרה: אין משיבין. דברי תורה במרחן

לפי שאדם עומד ערום: היא באה בגבולי. שהמרחן קודם לה

הרבים: ועוד משובה מחרם מין מנו

אומרים נעשה מרחץ נוי לאפרודיטי.

דמרחן לאו דבר נוי הוא אלא נעשה

אפרודיטי נוי למרחץ נמצא שהיא

משמשתו והיא טפלה והוא עיקר:

ביב. חרין העשוי בקרקע להוליא שופכין לרה"ר: לא נאמר. בתורה

לאיסור אלא אלהיהם דכתיבי אבד

מאבדון וגו': גמ' והיכי עביד הכי.

דאהדר ליה במרחץ והלא אין משיבין

במרחץ (ו) ואסור לאמרו בלשון חול

בבית המרחן שאע"פ שאינה בלשון

הקדש לא נפקי מקדושתייהו: גנובה.

כלומר דחהו בקש: ואני אומר.

ר' חמא קאמר לה ופליגא אדר׳

הושעיה רביה: וכי בה בגבולה.

כלומר ואפילו קדמה עבודת כוכבים

למרחץ מאי איכפת לן: שלא בטובה.

שלא יחזיק טובה לכומרים ובהנאה

לא מיתסר כדאמרינן לקמן אין

הקדש לעבודת כוכבים עד שיקריב

לפניו בתקרובת: כבטובת אחרים.

שהיה חשוב וטובה היא להם כשהוא

נהנה מהן הלכך אי לאו מרחץ קודם

הוה אסור כל הניים: ואני אומר אינה

גנובה. כ׳ מילתה דרבי חמה בר יוסף

קא מפרשי: גיררה. בטיט ובלואה

לא בטלה. לקמן (דף נג.) נפקא לן

מוהיה כי ירעב והתקצף וקלל

במלכום: שחין הקדש לעבודת כוכבים.

באמירה עד שיקריבנה לפניה

בתקרובת: נוי מיהה חיכה. חי הוה

רחילה נוי לעבודת כוכבים אסור

לייפות עבודת כוכבים אף על גב

דאיתסורי לא מיתסר מרחץ בהנאה:

ה) בוכות כז. שבת נו. קב. קדושין לג. זבחים קב:, ב) [מלת ברבי או בריבי על

האמורא לא נמצא עד הנה ובהר"ן הכי איתא אמר רבי ממא בר' יוסי א"ר הושעיא

וכו׳ משובה

נסוהדרין יז: על הגליון], ג) [מעילהז:], ד) לקמן נא:,

ה) לקמן נג., ו) [מוספתה ספ"ו תוספתה תמורה פ"ד

ה"א], ו) [בס"א: כרס],

ט) [דברים יב], י) [עי' רש"ש], כ) שייך לעיל עי'

בס׳ ל״ם. ל) וישעיה חו.

תורה אור השלם

בס"ח: מין גוי, דברים יב], י) [עי

נר מצוה

בוג א מיי׳ פ״ז מהל׳ יח סמג לאוין מה טוש"ע י"ד סימן קמב סעיף יד: מד ב ג מיי׳ פ"ג מהלי ק"ש הלכה ד [ה] סמג עשיו יח טור וש"ע א"ח סימן פה סעיף ב: מה ד מיי פ"ז מהלכות עבודת כוכבים הל׳ יח סמג לאוין מה טוש"ע :"ד סימן קמב סעיף יד: מו ה מיי׳ שם הלכה טו סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סימן קלט שאלו בבית הפנימי ושם לא השיבו :סעיף ו

רבינו חננאל

מתני' שאל פרקלוס בן פלוסלוס את רבן בן פלוסלוט את ובן גמליאל בעכו במרחץ של אפרודיטי אמר לו כתוב בתורה ולא ידבק בידד אתה רוחץ במרחץ של אפרודיטי פי׳ שה אוחה עבודת כוכבים אפרודיטי אמר לו אין משיבין במרחץ כשיצא אמר לו עד שאת נוהג בה כבוז משום אלוה היא שאסרה והכל מבזין בה ומשתינין בפניה לא. ומקשינן והיכי שרי לרבן גמליאל למימר ליה במרחץ אין משיבין . במרחץ והאמר רבי יוחנן חוץ מן בית המרחץ ובית הכסא. וכי תימא בלשון חול אמר ליה. והאמר אביי דברים של חול מותר לאומרן במרחץ בלשה"ק לאומרן במודוץ בלשה"ק ודברים של קודש אסור לאומרן אפילו בלשון חול. חוא כשיצא א״ל ר' חמא ר' הושעיא אומר תשובה גנובה השיבו רבן גמליאל לאותו הגמון . ואני אומר אינה גנובה. מאי גנובה דאמר ליה עומדת על הביב והכל משתינין בפניה. וכי משתינין מאי הוי והרי פעור שמפערין עצמן בפניו ואינו בטל מפני שמפערין עצמן לפניו. וא"ר חמא בר חנינא ואני אומר אינה גנובה (מאי גנוכה דאמר ליה זו עומדת בפעירות אפרודיטי אין ל) עבודת כוכבים בהשתנה בטובה בחנם אינו מהנה לעבודת גנובה (כשאינו) [דכי] רא הוא רגרולה אמוו בחנם שלא בטובה כי מוכח אחרים דמי למה כי כיון שרואין ר"ג רוחץ שם אחרים רבים באים ורוחצין ומהנין לעבודת כוכבים אלא מפני שבאת היא בגבולו לפיכך הוא מותר. ואסיק׳ וכי נעשה מרחץ נוי לאפרודיטי מאי הוי והתניא האומר בית זה לעבודת כוכבים לא אמר כלום וכן האומר

א) נ"ל אפרודיטי איז עבודתה

תנא בשיצא א"ל אין משיבין במרחץ. פי' רשב"ם כשילא א"ל בתני' פרוקנום. מין עובד כוכבים איה: אפרודיטי. שם עבודת א) ברכות כר: שבת מ: קנ. לפי שאין משיבין במרחץ לא הייתי יכול להשיבך עד עכשיו שינאתי ובהכי ניחא דלא תקשי מתני׳ וי״ס דגרסי בברייתא וכשינא א"ל אין משיבין וכר׳ משמע לכשיצא לא השיבו אלא אין משיבין וקשה והמרחץ נעשה לכל הבא (6) למרחץ ולא כל הימנה שתהא גחלת את

להר"ר אלחנן דבמתני' קתני וכשילא השיבו ואור"י דג' בתים יש במרחן

כמו שמפרש בפ"ק דשבת (דף י.)

פנימי אין שם שאילת שלום אמלעי

יש בו שחילת שלום וחין שם דברי

תורה חילון מותר אף בד"ת והוא

כלום וכשילא מבית הפנימי לאמלעי

השיבו אין משיבין במרחץ ומשום

דרכי שלום השיבו כך מפני איבת

אותו הגמון דהוי כמו שאילת שלום

וכשינה לבית החינון השיבו תשובות

ממשנתנו שאף דברי תורה מותרים

שס: תשובה גנובה. פ״ה

דחהו בקש מיהו אין לפרש כן לדברי

אביי ולרבה בר עולא שאומרים

שאפילו לא היה כדברי ר"ג לא היה

אסור לכן נראה לפרש גנובה כלומר

(ז) עלובה ומכוסה ממנו ותגנוב את

לבני מתרגמינן וכסיחת מיני (ברחשית נח): והאמר רבא פעור יוכיח.

לכאורה משמע דרבא אמר למילחיה

בדוכתה החריתי ולה נתפרש היכה:

נהנין ממנה שלא במובה. פירש

טובה לכומרים בכך בטובה שלריך להחזיק טובה אבל לקמן פרק רבי

ישמעאל (דף נא:) פ"ה בטובה בשכר

וכן פר"ח ולא נהירא לר"ת דלשון

בטובה לא משמע הכי ואדרבה בשכר

ושלא בשכר מיבעי ליה ועוד דאי

בשכר אסור ומטעם שמרויח לעבודת

כוכבים תחשי מהכא למ״ד לעיל בפ״ה

(דף יג.) מהנה מותר ועוד דאמרינן

לקמן פרק רבי ישמעאל (דף נא:)

(מ) דאיכא לאחרים חלק בהדה אפילו

בטובת הכומרים שריא ואי מיירי

בשכר כי איכא לאחרים חלק בהדה

נמי מאי הוי הא מרויח לעבודת

כוכבים לכן נראה לר"ת כמו שפי"

רש"י כאן ועוד נראה לר"ת דמה

שאנו אופין עתה בתנור של כומרים

וטוחנין בריחים של מים שלהם ודאי

ליכא למיחש דלא מיבעיא בשכר דשרי

דאין אנו מחזיקין להם טובה אלא

אפילו שלא בשכר נמי מותר כיון

שאין התנור והריחים בבית העבודת

כוכבים עלמו כמו הכא מרחץ של

אפרודיטי ולא דמי ליריד של עובדי

רש"י כאן שאין (ח) להחזיק

בותני' שאל פרוקלום בן פלוםפום את ר"ג בעכו שהיה רוחץ במרחץ של אפרודימי אמר (ליה כתוב בתורתכם ילא ידבק בידך מאומה מן החרם מפני מה אתה רוחץ במרחץ של אפרודיםי אמר לו אין משיבין במרחץ וכשיצא אמר לו יאני לא באתי בגבולה היא באה בגבולי אין אומרים נעשה מרחץ נוי לאפרודיםי אלא אומר נעשה אפרודיטי נוי למרחץ: דבר אחר אם נותנים לך ממון הרבה אי אתה נכנם לעבודת כוכבים שלך ערום ובעל קרי ומשתין בפניה זו עומדת על פי הביב וכל העם משתינין לפניה לא נאמר אלא יאלהיהם "את שנוהג" בו משום אלוה אסור את שאינו נוהג בו משום אלוה מותר: גמ" והיכי עביד הכי והאמר 6רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן בכל מקום מותר להרהר חוץ מבית המרחץ ומבית הכסא וכי תימא בלשון חול אמר ליה והאמר אביי ידברים של חול מותר לָאומרן בלשון קדש דברים של קדש אסור לאומרן בלשון חול תנא כשיצא אמר לו אין משיבין במרחץ א"ר חמא בר יוסף יסברבי א"ר אושעיא יתשובה גנובה השיבו ר"ג לאותו הגמון ואני אומר אינה גנובה מה גנובתיה דקאמר לו זו עומדת על פי הביב וכל אדם משתין בפניה וכי משתין בפניה מאי הוי והאמר רבא פעור יוכיח שמפערין

לפניו בכל יום ואינו בטל ואני אומר אינה גנובה יזו עבודתה בכך וזו אין עבודתה בכך שמר אביי גנובתה מהכא דקאמר

ליה אני לא באתי בגבולה והיא באה בגבולי וכי בא בגבולה מאי הוי והתנן סעבודת כוכבים שיש לה מרחץ או גינה נהנין מהן שלא בטובה ואין נהנין מהן בטובה ואני אומר אינה גנובה שלא במובת רבן גמליאל כבמובת אחרים דמי רב שימי בר חייא אמר גנובתה מהכא דקאמר לו זו עומרת על הביב וכל אדם משתינין בפניה וכי משתינין בפניה מאי הוי והתנן ירק בפניה השתין בפניה גיררה וזרק בה את הצואה הרי זו אינה במילה ואני אומר אינה גנובה התם לפי שעתא הוא רתח עלה והדר מפיים לה הכא כל שעתא ושעתא בזלזולה קיימא רבה בר עולא אמר גנובתה מהכא דקאמר ליה אין אומרין נעשה מרחץ נוי לאפרודיםי אלא נעשה אפרודיםי נוי למרחץ וכי 🕫 אמר נעשה מרחץ לאפרודיםי נוי מאי הוי והתניא יההאומר בית זה לעבודת כוכבים "כום זה לעבודת כוכבים לא אמר כלום שאין הקדש לעבודת כוכבים ואני אומר אינה גנובה נהי דאיתסורי לא מיתסרא נוי מיהא איכא: מחור

כוכבים דאסרנא לעיל פ"ק (דף יג.) אליבא דרבי יוחנן דאמר נהנה אסור מהנה לא כ"ש דהתם עושין מן המכס לרכי עבודת כוכבים אבל הכא אין עושין אלא הנאת הכומרים והכי נמי אמרינן בסוף סורר ומורה (סנהדרין דף עד:) אנן קאווקי ואמונקי היכי יהבינן אלא הנאת עלמן שאני וגרס לקמן פרק רבי ישמעאל בירושלמי חלילין של עבודת כוכבים אסור לספוד בהן ואם היו מעלין שכר למדינה אע"ג שהן עושין לצורך עבודת כוכבים מותר לספוד בהן חנויות של עבודת כוכבים אסור לשכור מהם ואם היו מעלין שכר למדינה אע"ג שהן (י) לנורך עבודת כוכבים מותר גנאין של עבודת כוכבים אסור ליתן להם אם היו מעלין שכר למדינה אע"ג שהיא לצורך עבודת כוכבים מותר: ובי (ב) נעשה מרחץ גוי לעבודת בוכבים מאי הוי. וקשה דהא לקמן (דף מה) אמרינן דנוי ותכשיטי עבודת כוכבים אסורין ועוד כי משני נוי מיהא איכא פירש רש"י ואם היה רחילה נוי לעבודת כוכבים אע"ג דלא מיתסר מרחץ בהנאה מיהא אסור לנו ליפותה ואינו נראה לר"י שהרי לא היה מקשה אותו הגמון אלא מפני שהיה נהנה מן העבודת כוכבים אפילו אינו נוי אלא הכי פריך כי נמי עשאו לנוי ונתנו לעבודת כוכבים מאי הוי והתנן וכו׳ דודאי נוי ותכשיט לעבודת כוכבים לא הוי האי מרחץ ליאסר כדין נוי עבודת כוכבים ותכשיטיה אלא כדין בית הוא ומסיק נהי דאיתסורי לא מיתסר המרחץ מן התורה דהוי כאומר בית זה לעבודת כוכבים מכל מקום מדרבנן מיהא יש לו לאסור ליהנות משום איסור נוי ולכך אם היה מרחץ נעשה לשם אפרודיטי לא היה ר"ג נהנה ממנה:

ולא יִדְבָּק בְּיָדְךְ. וְלֹא יִדְבַּק לְּמֵען
מְאוֹמָה מִן הַחַרֶּם לְּמִען
יְשׁוֹב יְיְ מַחֲרוֹן אַפּוֹ וְרָתֵּלְךְ
וְרַחְמֶּךְ
וְרַחְמֶּךְ
וְרַחְמֶּךְ
בְאַשֶּׁר נִשְׁבַּע לְאֲבַתְיִךְ
אַבַּד תָאַבְּדון אַת בְּלֹ
ב. אַבַד תָאַבְּדון אָת בְּל הַמְּלְמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ שֶׁם הַמִּלְמוֹת אֲשֶׁר אַהֶּם יְרְשִׁים הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַהֶּם יְרְשִׁים אֹתֶם אֶת אֱלֹהֵיהֶם עַל

הָּהָרִים הָּרְמִים וְעַל הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל עֵץ הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל עֵץ

דברים יב ב

גליון הש"ם מתני' אני לא באתי בגבולה. עיין נטורי אכן חגיגה דף יג ע"ב ד"ה אין מוסרין:

הנהות הב"ח

(מ) במשנה חתר לו כחוב בתורתכם ולא ידבק וכו' וזו עומדת: (ב) גם' אמר רצי חמא כר יוסף אמר רבי אושעיא בריבי משובה גנובה: (ג) שם אין עכודתה ככך אביי אמר גנוכתה: (ד) שם וכי אומרים נעשה מרחץ נוי אפרודיטי מאי לאפרודים מנה שה. (ס) רש"י ד"ה היא גאה וכו׳ לכל הבא לרחוץ ולא כל הימנה: (ו) ד"ה והיכי וכו׳ במרחן דברי קודש הן ואסור לאמרן בלשון: (ו) תום' ד"ה תשובה וכו' (ת) ד"ה נהנין וכו׳ שחין צריך להחזיק טובה: (ט) בא"ד לקמן פרק ר' ישמעאל דהיכא דאיכא לאחרים: (י) בא"ד אע"ג שהן ערשין לנורך עבודת כוכנים מותר גבאין של עבודת כוכנים: (כ) ד"ה

מוסף רש"י

חשובה גוובה. כלותר לה **היתה מעלייתא** (מעילה נהנין מהן שלא בטובה. שלא יעלו שכר . (עבודת כוכבים (לקמן נא:). רק בפניה כו' אינה דק בפניון כן אינה בטילה. דלפוס שעתא רתח עלה והדר פלח לה

אלהיהם